

Silvo Šinkovec

Učitelj, ki ve za cilj

Šolski zvonec je odzvonil. Učenci so v razredu razposajeno pričakovali svojega novega učitelja. Kdo bo? Kakšen bo? Navidezna brezbržnost je skrivala po eni strani zanimanje, po drugi pa strah.

Vrata so se odprla, v razred je z odločnim, a ne prehitrim korakom vstopil novi učitelj. Na kateder je odložil dnevnik in svoje knjige. Odmaknil se je za korak ali dva od katedra proti sredini razreda in z enim pogledom zajel ves razred. Učenci so se med tem umirili in utihnili. Učitelj jih je z resnobnim glasom pozdravil, se predstavil in jim povedal, kaj in kako jih bo učil, koliko bo zahteval. V nekaj minutah je razložil 'pravila igre'. Določil je prej prazen, nedoločen prostor odnosa. Učenci so takoj vedeli, pri čem so. Vedeli so za cilj, ki si ga je novi učitelj postavil, in kako ga bo želel uresničiti.

Medtem so se v štiriindvajsetih glavah odvijali različni scenariji. Nekateri učenci so bili videti zadovoljni. Že so vedeli, da bo šlo, da bodo uspešni, v svojih ambicijah so se že videli med najboljšimi v razredu in vse bodo storili za to. Drugi so se prestrašili. Zahteve so se jim zdele velike. Jih bodo zmogli? Ne bo prezahtevno? Med njimi sta bila dva učenca, ki sta bila z mislimi povsem drugje. Eden doma pri svojih sprtih starših; oče je odhajal, zapuščal družino in fant se je spraševal, kaj bo sedaj. Drugi je sanjal o svojih lanskoletnih sošolcih. Bil je ponavljalec. Misli nekaterih so begale v drugačno smer. Učiteljevo igro bi radi prilagodili svojim pričakovanjem, ki niso bila povezana z uspešnostjo ali neuspešnostjo, ampak je njihovo bistvo manipulacija. Spremeniti pravila igre zaradi tega, da bi pokazali, da si to upajo. Igra se je začela.

Z nasmehom zadovoljstva je učitelj sklenil uvod v uro ter dejal: »Kdor bo znal, bo ocenjen z ustrežno oceno, kdor ne bo znal, bo imel še eno priložnost. Kdor bo delal, bo tudi uspešen. Imam občutek, da smo se razumeli. Gremo k učni snovi. Oh, skoraj bi pozabil. Bistveni sestavni del ure je tudi humor. K temu bomo vsi prispevali.« Povedal jim je novo šalo in vsi so se nasmejali.

V razredu se je začutilo delovno in sproščeno ozračje. Učenci so učitelja sprejeli in izgledalo je, da bodo z njim tudi sodelovali.

Vsak učitelj bi si želel takšnega začetka. Zato je prav, da se, preden gre v razred, vpraša: Kaj želim učence naučiti? Kako bom oblikoval uro? Kako bom preverjal znanje? Koliko bom uganil, kaj se v njihovih mislih in čustvih dogaja? In kaj se dogaja v meni? Imam učence res rad?

Vsem učiteljem in vzgojiteljem ob svetovnem dnevu učiteljev, 5. oktobru, čestitamo!

»Učitelj sooblikuje osebnosti novih generacij s tem, da razvija njihove talente in oblikuje pozitivno držo do dela, ustvarjanja in življenja. Prav zaradi tega je njegovo delo zelo odgovorno, obenem pa prinaša mnogo zadovoljstva. Mladi namreč rastejo ali padajo ob osebnostih, ki jih učijo in vzgajajo. Pri dobrem opravljanju svojega dela ima učitelj veliko priložnosti preventivnega vzgojnega delovanja. Zato je za družbo njegovo delo nadvse pomembno, za mlade pa izjemno potrebno, saj lahko prepreči mnogo osebnih tragedij oziroma jih lahko z neodgovornim ravnanjem celo sproži. Učiteljevo delo je tem uspešnejše, čim bolj so njegove besede skladne z dejanji.«

DKPS (1998): *Etični kodeks članov Društva katoliških pedagogov Slovenije*. Ljubljana, ONZ Jutro.